

הלכות ברבית המזון סימן קצג

באר הגולה 194

מ רבנו יונה ג ברת
שם לפרש הרא"ש
ועליו תוספות
ס שם ע שם
תוספות

מלך (כ"י): ג (כה) כ"אם היו רוכבים ואמרו נאכל, אף-על-פי שכל אחד אוכל מפקדו ולא ירדו מהבהמות מצטרפין, כיון שעמדו במקום אחד, אבל אם (כו) היו הולכים ואוכלים לא, ואם היו אוכלים בשדה מפרדים, אף-על-פי שאוכלים כלם בשעה אחת ומפקד אחד, כיון שלא קבעו מקום לאכל אינם מצטרפין: הגה המנהג (כז) שלא לזמן בבית (ח) [ה] עובד-פוכבים. ונראה לי הטעם, משום דלא יוכלו לקבץ עצמן בבית עובד-פוכבים ויהיו כאלו אכלו בלא קבע, ועוד, דיש לחש לסכנה אם ישנו בנסח הבכירה ולא יאמרו 'הרחקמן' ויכרו פצל-הבית הזה^(א), ולכן מתחלה לא קבעו עצמן רק לברך כל אחד לבדו, ולכן אין לשנות המנהג. ואף אם לא היו טעמים אלו מספיקים, מכל מקום מאחר דכבר נהגו כך הנהגה כאלו לא קבעו עצמן ביתד: ד ישלשה שישבו לאכל ויכרו ברבית המוציא, *אפילו כל אחד אוכל מפקדו ואפילו לא אכל עדין בידית פת, (כח) אינם רשאים (י) לחלק: ה ישלשה שבאו משלש חברות של שלשה שלשה בגי'אדם ונתחברו אלו השלשה: "אם זמנו עליהם במקומם, בגון שהפסיקו (כט) *כל

באר היטב

(ה) עובד-פוכבים. כל האחרונים חלקו על הרב בזה. ומהרש"ל בשתיה מזה בבית עבדים הנה אומר הרמב"ם הוא ישלח לו ברכה מרבה במקום הלכותו וישיבתו, ופעם א' הנה סעודת פדיון הבן בבית עובד-פוכבים והיו שם כמה גבירי ויכרו את בעה"ב, וקאי על בעל הסעודה, עין ע"ת. ואפשר דאם אוכלין במלון ביום דרך צדאי, דלא הו' קביעות בבית עובד-פוכבים ואין מזמנין, מ"א: (י) לחלק. אפילו רוצה לגמור סעודתו קודם שיגמרו האחרים;

שערי תשובה

מינים וכן לאכל פת הבאה בסיטין ולא יחיד בזה, ע"ש: [ה] עובד-פוכבים. עין באר היטב. וצ"ח פאליה רבה שהביא הנסא במקום ישיבתו עד עולם:

באור הלכה

ורב עמם מצטרף לזמן, שוב אין לנו מקור לדיון זה [מהא דרב ושמואל בריה דרבא, דהתם מדינא חזינן כיון שהיו קבוצין יחד בגמר סעודה, וכן מהא דר' נג דסברי ביה הלל אחד מברך לכלם אין ראיה, כמו שכתב הרא"ש שם], ויש לשיטה זו מקום רק לדעת רבנו יונה דסבירא לה דדוקא בהתחילו באחת חבין לזמן, ואם כן קשה עליו מההיא דרב ושמואל ה"ל וכן מהא דר' נג מלכא בדין מה, ועל-כרחי דיתרין דרשות לזמן בכל גוהי, וכן כתב בספר מגן גבורים: * אפילו כל אחד אוכל מפקדו ואפילו וכו'. עין במגן-אברהם שהביא בשם הב"ח, דבדאיפא פתוי לריעותא רשאין לחלק, והנה הב"ח קנסיב לה מלשון הטור דכתב: צריך לחש לשתי הגרסאות, ומשמע לה להב"ח דאם נגוס בגמרא "כל אחד אוכל מפקדו", הו' אין להחמיר בפחות מזה, וכן אם נגוס בגמרא "בגון שישבו לאכל", הו' אין להחמיר בכל אחד אוכל מפקדו, עין שם בב"ח בסוף דבריו, ועל-כן סבירא לה דאין להחמיר בשתי חמורות: דבאמת זה אינו, דדיוק דר"ף לענין כל אחד אוכל מפקדו הוא אמת לכלי עלמא, עין בתוספות רבנו יונה על ברכות דכתב דר"ף מלשם רבנו חננאל וקנסיב לה מהא דמפרש דף מב עמוד ב, עין שם, וכן כתבו הרשב"א והרא"ה בחידושיהם מהאי סוגיא [ואף דיש לכאורה לדחות להר"ף גופא בפרק כיצד מברכין, דלדידה כל הסוגיא שם לענין ברכה ראשונה, ואפשר לענין ברכה אחרונה בענין שיאכלו כלם מפקד אחד, אכן על-פל-פנים הרא"ש ורשב"א ותוספות ושאר פוסקים כלם באחד מחביו להדיא דסוגיא דר' מב מירי גם בברכה אחרונה, עין שם, וכן הוא בסימן זה סעיף ג, הרי דר' מפרש דגם גבי זמן לא קפדינן שיאכלו כלם מפקד אחד], וכן מוכח לענין דעתי ממתניתין ריש פרק שלשה שאכלו: אכל טבל וכו', הרי דמירי באוכל מפקדו, ואף-על-פי-כן דוקא בנה דאי אפשר לכל לאכל ביתד אין מצטרפין, הו' לאו הכי לא; ולענין פחות מזה הוא דבר מפרש בירושלמי ומגן למדניה מזה: וכן מבאר באור נדע שגורם ברי"ף ואף-על-פי-כן מביא הו' דירושלמי לענין דיןא, אלמא דיתרונה איתנהו [אם לא שפדחם ונאמר דאף דשני הדעים אמתים, מכל מקום אפשר הו' דמחמיר בירושלמי בפחות מזה ברכות הנה באוכלים שניהם מפקד אחד, ומכאן לה נא, וגם לשון הב"ח לא משמע כן דמשום זה הוא מקל, עין שם]. ועין במאמר-מרדכי שגם הוא מצדד דלא בב"ח. ואף דבאמת לשאן דטור דחוק קצת, אבל מכל מקום אין זה מכרח לדינא, וכן הראיה שגיה שפסידא הב"ח מטור לאו ראיה היא בכל לענין דעתי, ועל-כן אין לזה מפסק השלחן-ערוך:

משנה ברורה
במגן-אברהם (כא) שהקשה, דמהרבה פוסקים משמע לענין שלשה שאכלו בלא קבע דאין אחד יכול להוציא חברו בבכרית-המזון, וממילא גם לענין זמן אין רשאין^(כ), ועין שם שהאריך בזה; ואף דיש איזה אחרונים שדחו ראיתו לענין זמן, מכל מקום יותר מסתבר (כב) דבריו, וכן בפר"מגדים כתב גם-כן דבמקום שאין אחד יכול להוציא חברו בבכרית-המזון, אם יכולים להצטרף לענין זמן צריך עיון למעשה, ומסים דבעשרה שלש הזכרת השם אפשר דאסור לכלי עלמא לזמן באין חבין^(כ), וכן משמע בחי"אדם כלל מח דין ז: ג (כה) אם היו רוכבים וכו'. סעיף זה כלשונו ממש מוכח לעיל בסימן קסו סעיף יב, אלא דשם מירי לענין להוציא בבכרית המוציא, והכא מירי לענין צדוק וזמן, ודין אחד לשניהן, וכבר בארתי שם במשנה ברורה באר היטב, עין שם: (כו) הולכים ואוכלים לא. ובידשכין בעגלה ואוכלין ביחד נשחם נוסעין, עין בסימן קסו מה שפכתתי בשם המגן-אברהם שפסידא^(כ), ובחי"אדם הכריע דכזה^(כ) וכן בכל מקום שיש ספק, בשלשה זמנים, אבל בעשרה יש לחש להזכרת השם לבטלה, ומכל מקום נראה לי דזמן בלא שם, דהא בדיעבד יצא בעשרה אף אם לא הזכיר השם, ובדלעיל בסוף סימן קצב: (כז) שלא לזמן וכו'. האחרונים חולקים על זה, ובה"ס (כח) המנהג שמוזנין, וביה"חמין אומרים: הרמב"ם הוא ישלח לו ברכה מרבה מרבה בהליכתו ובישיבתו עד עולם^(כ), ונוכל לומר: הרמב"ם הוא יכרו את בעל הבית הזה, וקאי על בעל הסעודה^(כ), ומכל-שכן אם כל אחד אוכל משלו, שאז אפילו בבית ישראל אומרים: הרמב"ם הוא יכרו אותו וכו'. ואם אוכלין במלון ביום דרך-צדאי בבית עובד-גוללים, אפשר דאין זה קביעות ואין מזמנין [מ"א], וטוב שלא יקבעו אז שלשתן יחד ויצאו מידי ספק [פמ"ג]: ד (כח) אינם רשאים לחלק. הנה, (כד) אפילו רוצה לגמור סעודתו קודם שיגמרו האחרים, כיון שהחייב של זמן חל כבר עליו בהתחלת אכילה שלו: ה (כט) כל אחד לשנים. עין בבאור הלכה:

שער הציון

(כא) ומה שפרץ דכנת רמ"א שיאכלו מעט וכו' הוא מקלח חרפי, ואינו דומה למה שאמרו בשנים שמצוה לחזר אחר שלישי, דהתם מירי שלא גמרו עדין לאכל, אבל הנה מירי בגמרא כלם את אכלתם, ועל-כן אף דלא הסיחו צדק דעתם מכל מקום לא מצינו שיאכלו עוד מחשך משום זמן; אלא האמת הברור, דכנת רמ"א להחשבה שהביא הבית-יוסף בסוף הסימן בשם הר"ב, דאותה החשבה סבירא לה דאפילו כל אחד אוכל בנדר אחר, דבדאי לא קביעי על-ידיו לכלי עלמא [והנה אפילו לדעת הפוסקים דסבירא להו דבכרית-המזון לא בעי הסבה, מכל מקום אכילה באחת פעי לענין חיוב זמן, ולא הבדלי דבר המגן-אברהם בסוף דבריו שכתב דטעם החשבה הו' משום דאפשר דבכרית-המזון לא בעי הסבה, הו' על-פל-פנים ישיבה במקום אחד בעי לכלי עלמא], אפילו הכי רשות לזמן וטוב לעשות כן משום 'כרבי'ם הדת מלך, וכן כתב בחמ"מ משה ורבאור הגר"א: (כב) וכן כתב בחמ"מ משה וכן מסתברא, דאין יאמרו 'נכרו' והכנה שפכדו יחדו [באשר מפיך דבר זה והמגמל מקנא 'גדלו וגו' שמו יחדו] אחרי שלכסוף מכרחין הם להתחלק, שאין אחד יכול להוציא את חברו: (כג) מגן-גבורים: (כד) ט"ו:

(א) שורה זו הרשומה על-ידי הצנור, והשבוטה על מכותה על-פי הנדפס ברמ"א שבשולחן-ערוך. ומעתה יזכנו כהלכה דברי המשנה-ברורה שבסעיף-קטן כז.



הלכות ברכת המזון סימן קצנ

ביאורים ומוספים

[משנ"ב ס"ק ל]

דכבר פרח זמן מנהיג (28) על ידי שזמנו עליהם מקדם (29).

(28) אכן, אם מתחילה אכלו רק ירק ונצטרפו לשנים האחרים כדי לענות עמהם, ואחר כך שוב נטלו ידים ואכלו פת וקבש לאכול יחד, כתב הכף החיים (ס"ק כו) שפשוט שחייבים אחר כך לזמן, כיון שזוהי קביעות חדשה.

(29) והוא הדין אם כשזימנו שכחו להזכיר מעין המאורע בברכת המזון, כתב השו"ע לעיל (סי' קפח ס"ט) שצריכים לחזור לראש ברכת המזון, אך כל אחד יברך בפני עצמו כי ידי זימון כבר יצאו. [ובספר קצות השלחן (סי' מה בדה"ש ס"ק לו) הסתפק אם בתחילה שכחו לזמן, האם כשחוזרים לברך פעם שניה צריכים לזמן, כיון שעדיין לא יצאו ידי חובת זימון].

[משנ"ב ס"ק לא]

פיון שנוצרו עתה יחדיו (30).

(30) והקשה החזו"א (או"ח סי' לא ס"ק ט) שהרי בשתי חברות שאינן ראות זו את זו נתבאר לקמן (סי' קצה ס"א) שכל חבורה מזמנת לעצמה, ומשמע שאף אם נועדו יחד בשעת ברכת המזון, וכל חבורה כבר נתחייבה בזימון, אין להם אפשרות להצטרף כיון שלא אכלו יחד, ואם כן איך בדרן דידן יוכלו אלו השלושה לזמן, אם לא אכלו יחד. וביאר החזו"א שכיון שנתחייבו בזימון ואין להם אפשרות לזמן זה בלא זה, חיובם מצרפם, ונחשבת הקביעות שנועדו יחד בברכת המזון, מה שאין כן בשתי חברות של שלשה שלשה, כיון שכל חבורה אינה צריכה לחברתה, ויכולה לזמן בפני עצמה, אין מזמנין יחד.

[משנ"ב שם]

דבמקום שיש אגס או הפסד קמון מתר לאחד לגמור סעודתו מקדם שגמרי השנים ולברך בפני עצמו (31).

(31) ולקמן (שם ס"ק ה) כשהביא דין זה להלכה בשם האחרונים,

כתב זאת בלשון 'אפשר דיש להקל'. וראה עוד מה שכתבנו לעיל ס"ק טז.

[ביה"ל ד"ה מל]

וצריך לומר דלקראת שנים הנ"ל מירי שהם לא אכלו עתה, אכל קשאלו קכי נמי דמקטפי, וצריך עיון לדעת (32).

(32) אמנם לקמן (סי' ר ס"ק ט) כתב בפשטות, שהמפסיק באמצע סעודתו לענות לשניים שאכלו עמו, יכול לענות שוב לשניים אחרים שיצטרפו ויאכלו עמו, וביאר זאת בשעה"צ שם (ס"ק י), שדוקא בענינו שזימנו כבר על שלשתם, אנו אומרים שפרח מהם הזימון, אבל כשזימנו רק על אחד לא פרח הזימון בגללו. וכן כתב החזו"א (או"ח סי' לא ס"ק ג), אלא שתמה (שם ס"ק ד) מדוע כתב המשנ"ב לקמן (סי' קצד ס"ק ד) שכשאחד מבני החבורה זימן עם בני חבורה אחרת, יכולים השניים שנשארו לזמן עם אחד מן השוק שהזדמן לאכול עמהם, הלא יכולים הם לזמן אף עם אותו אחד שכבר זימן, כשהמשיך לאכול עמהם. וראה בדברינו שם.

[משנ"ב ס"ק לג]

אכל אם אכלו אחר-כך יחד מצטרפין (33).

(33) ובטעם דין זה כתב החזו"א (או"ח סי' לא ס"ק ג), שאנו סוברים כדעת הרא"ש שאף קביעות בסוף הסעודה מחייבת בזימון. והוסיף, שדין זה אמור גם באופן ששנים פרשו משתי חברות של ארבעה ארבעה, וזימנו בני חבורתם בלעדיהם, שאם התחברו השנים לאחד שהפסיק בסעודתו וענה לזימון של בני חבורתו, מצטרפים שלשתם לזימון אם אכלו יחד.

[משנ"ב ס"ק לו]

מתר לפרד (34).

(34) וכששלשה אוכלים יחד שכתב הרמ"א שאסור לאחד להיפרד, כתב בשו"ת רבבות אפרים (ח"א סי' קמא) שאף אם רוצה להיפרד כדי להצטרף לתשעה אחרים שעל ידי זה יוכל לזמן בשם, אסור לו לעזוב את השנים האלו ולהשאירם בלי זימון.



הלכות ברכת המזון סימן קצנ

צח

באר הגולה

פ"ט שם ברש"י
(*) (בבית יוסף) כח
דאורי שאלו בבית
אחד דהיינו כמו משה
למטה; אי נמי הכי
קאמרי: דין שנתעורר
למטה אינם רשאים
למלא תורכים לאכל
בבית יוסף
צ"ל פ"ט שם
ותבאר ה"א ש"ש
ורבנו יונה ק' רבנו
יונה שם

אחד לשנים עד שאמרו ה'נז', שוב אינם יכולים לזמן (ל) אפילו אכלו אחר-כך יחד וגמרו סעודתן; ואם לא זמנו עליהם במקומם, חזכים לזמן (לא) ואינם רשאים לחלק, (לב) ונאפילו לא אכלו אלו השלשה ביחד (י) (י) (י) משנתחברו: ו' שלש חבורות שהיו בכל אחת ארבעה, ופרש אחד מכל חבורה ונצטרפו לחבורה אחרת, וזמנו השלשה הנשארים, (לג) פרח זמון מניהו (לד) * בינן שחבריהם זמנו. והוא הדין אם לא היו בכל חבורה אלא שלשה, והלך אחד מכל חבורה קדם זמון, ונתחברו אלו השלשה, (לה) ובא אחד לכל חבורה ונצטרף עם שנים הראשונים וזמנו יחד, פרח זמון מאלו השלשה בינן שפבר זמנו חבורתם, אף-על-פי שלא זמנו עמם: הגה שלש חבורות שאכלו ובכל חבורה שלשה בני-אדם, אסור לכל אחד לפרד מכל חבורה ולזמן ביחד, דהרי השנים הנשארים בכל חבורה אינן יכולים לזמן אחר-כך. * אבל אם היה בכל חבורה ארבעה (לו) מתר לפרד אחד מכל חבורה ולזמן ביחד, והנשארים זמנו כל חבורה במקומם (כ"י בשם הרשב"א):

באר היטב

ותבאר שהתחילו ביחד, אבל אם הקדים א' ובא ה' אחר-כך ואכלו ג"כ, רשאי הא' לגמור סעודתו קדם ולכרף בפני עצמו, ט"ז ע"ש: (י) משנתחברו. ר"ל

משנה ברורה

(ל) אפילו אכלו אחר-כך. דכבר פרח זמון מניהו (י) על-ידי שזמנו עליהם במקומם. ומכל מקום ברכת-המזון חזכים לכרף מתחלת ברכת ה'נז', וכדלקמן בסימן ר' בהג"ה: (לא) ואינם רשאים לחלק. בינן שנוצרו עמה יחדיו (כ) וכל אחד בא מחבורה שפבר נתחייב שם בזמון. ואף דנתבאר בסעיף ו' בהג"ה דאסור לפרד מחבורה של שלשה, שצ"ל-ידי-נה מספיד הזמון שלהם, ואם-כן היה לכל אחד ואחד לחזור לחבורה שלו? יש לומר דמורי הכא שנתפרדה חבורתם הראשונה; אי נמי, לפי מה דמבאר לקמן בסימן ר' באלוה רבה ושאר אחרונים, דבמקום שיש אנס או הפסד ממון מתר לאחד לגמור סעודתו מקדם שגמרו השנים ולכרף בפני עצמו (י), מורי הכא גם-כן בכהאי גוונא, שהיו אלו השלשה מכתחין למחר ולגמור סעודתן מקדם, ולכן אם נזמנו אלו השלשה ביחד זמנו בפני עצמו: (לב) ונאפילו לא אכלו וכו'. וקשה, (ט) הא קמא לן לעיל סימן קכד דברכת-המזון צריך לכרף דוקא במקום שאכל, ואם-כן כל אחד ואחד צריך לחזור למקום שאכל מתחלה? יש מתרצים דהכא מורי (כ) בפירושו שגג במקומם, דכזה לא מטרחינו אותו לחזור למקומו, לדעת הרמב"ם, וכנ"ל שם בסעיף א, וכן פסקו שם האחרונים במקום הדחק; ובענינו נמי, בינן דבאין יכול לזמן וכשחזר לשם יכרף ביחיד, כשעת הדחק דמי. (כז) ועוד יש לומר דהכי קאמר: ואפילו לא אכלו יחד, כלומר, אלא כל אחד אכל בפני עצמו שלא קבעו, דאינם חייבין בזמון, כמו שכתוב בסעיף ב, הכא חייבין בינן שפבר נתחברו: ו (לג) פרח זמון מניהו. ובהו דוקא אם לא אכלו אחר-כך יחדו, אבל אם אכלו אחר-כך יחד מצטרפין (י). ואינו דומה להא דסעיף ה, (כט) דהא לא זמנו עליהם מקדם נח"י רע"א בשם תר"י: (לד) בינן שחבריהם זמנו. ע"ן בבאור הלכה: (לה) ובא אחד וכו'. הינו אחד מן השוק אכל מעט בסוף סעודתם ונצטרף עמם. ולשנא "לכל חבורה" שכתב המחבר לאו דוקא, דאפילו רק לחבורה אחת, אם-כן פרח זמון מן אחד ולא נשאר כאן אלא שנים: (לו) מתר לפרד (י) וכו'.

שערי תשובה

[1] משנתחברו. ע"ן בח"ט. ע"ן פשוט פנים מאירות ח"ב סימן ו' מה שכתב כזה על דברי הבי"ח:

באר הגולה

בפסקי ריא"ז ובחידושי הרא"ה על הר"ף. אכן לפי מה דמבאר לקמן בסימן ר' פסור והובא שם במגן-אברהם משמע דבאחד יכול להצטרף עוד הפעם עם השנים שאכלו עמה ביחד, אחרי שהם לא זמנו צדין, וצריך לומר דלהראשונים הנ"ל מורי שהם לא אכלו עמה, אבל בשאכלו הכי נמי דמצטרפי, וצריך עיון לדונא (32): * בינן שחבריהם זמנו. כבה הגאון ר' עקיבא איגר: נראה לי דזהו דוקא אם זמנו הם קדם שנתחברו אלו השלשה יחד, דאז אין להאחד שפבר מחבורתם מקום לצאת בפני עצמו ידי זמון, ועל-כן חל הזמון שזמנו הכי הנשארים בביתם גם עליו ופרח זמון מניהו, אבל אם נתחברו אלו שלשה למקום אחד מתחלה ואחר-כך זמנו האחרים הנשארים בביתם, יוכלו אלו שלשה לזמן ולא פרח זמון מניהו, בינן דיש כאן מקום להם לזמן בפני עצמם יחד, נפרדו לגמרי מחבורתם ולא קאי הזמון עליו; וקצת ראיה לזה מדברי הג"ה כאן שכתב: אבל אם היה בכל חבורה ד' מתר לפרד וכו', ולא התנה שזמנו הם תחלה וכו', ע"ן שם, עד כאן לשונו. ואף דלשון השלחן-ערוך לא משמע בן כל-כך, דכתב: ונצטרפו לחבורה אחרת וזמנו, משמע שמתחלה נצטרפו, וכן אחר-כך כתב: ונתחברו אלו השלשה ובא אחד וכו', משמע שמתחלה נתחברו ואף-על-פי-כן פרח זמון, מכל מקום נאמת אהו, דכן כתב בלקוטי הרמב"ן על ברכות סקנדא, ע"ן שם: * אבל אם היה בכל חבורה וכו'. כתב החת"י אדם: ארבעה שאכלו ביחד על שלחן אחד ושנים אכלו על שלחן אחר, יכול אחד מן הארבעה להצטרף עם השנים ולזמן עמם, ואם כבר זמנו השלשה הנשארים, פרח זמון מן האחד ואינו מצטרף וכו', ע"ן שם. ודבריו קשים, דאף מצטרף האחד עם השנים לזמן אחרי שהם אינם מחייבים כלל, ולא דמי להא דהג"ה, דהכא כל אחד ואחד מחייב מאחר שנפרש מן חבורה של שלשה המחייבת לזמן. והנה אפשר לומר דכוננו היכא שהאחד יאכל עמה מעט מחבורתם ונצטרף זמון על-ידי זה, אבל אם-כן יקשה מה שכתב אחר-כך: אם כבר זמנו השלשה הנשארים פרח זמון מן האחד ושוב אינו מצטרף. ואי מורי באכל, הלא יוכל להצטרף כל אפן מאחר שהוא לא נצא ידי חובת זמון על-ידי זמון החבורה, וכמו שכתבנו במשנה ברורה בשם הגאון ר' עקיבא איגר. ואין לומר דמורי מתחלה במקצתן וזאין אלו את אלו, דאם-כן מהו שסיים בסוף דבריו: אבל אם היו שתי חבורות ובכל חבורה שלשה אין רשאי אחד להצטרף וכו', ע"ן שם; וצריך עיון בדבריו:

שער הצינור

(כז) לאפוקי אם כל אחד בא מחבורה של שני אנשים, לא מהני מה שנוצרו עמה יחדו, בינן שצמח לא אכלו ביחד ומקדם גם-כן לא נתחייבו: (כז) מקדם וט"ז: (כז) מאמר מרדכי ונהר-שלום, ולא במגן-אברהם: (כח) ט"ז ומגן-אברהם ונתחברו זה מניח מאד לשון השלחן-ערוך שכתב 'בית יוסף'. וכן כתב הק"א לעיל בסימן קכד סעיף ב, ע"ן שם: (כט) ואף דמקרא"ש משמע דאף בדקדק לה וצ"ל דזה לא יצא ידי חובת זמון צדין, כמו שכתבו תלמידי רבנו יונה, ואפילו הכי אף אם אכלו אחר-כך גם-כן לא מהני לחיובם בזמון על-ידי-נה, כמו שכתב הרא"ש ביה"א, וה' אינו, דהרא"ש לשיטתו אולי דסבירא לה שם מקדם דאף בדקדק לה וצ"ל לא יצא ידי חובת זמון ונמשחם הכי הקשה הר"י מפרי"ש על רש"י פשיטא, ע"ש, ולכן לא מהני אחר-כך אפילו אם אכל, מה שאין כן לתרבו יונה דסבירא לה דזהו לא יצא ידי חובת זמון והואיל שלא נתפס לצאת בזה, לכך אם נוצרו עמה יחדו מתחלת חייב זמון מתדש. ומפני נמי לענינו, דלכלי עלמא לא יצא הרביעי ידי חובת זמון במה שהשלשה זמנו, ורק שפרח ממנו הזמון דמעקרא, לכך אם אכלו אלו השלשה עמה ביחד מתחיל חייב זמון מתדש וכן נראה לי ברור, שזהו טעם הגאון ר' עקיבא איגר שאינו מביא דעת החולקים על תלמידי רבנו יונה, דסבירא לה דכזה פלי עלמא מודים, כמו שכתבנו. ועוד נראה לי פשוט, דמה שלא ציר המחבר בסעיף ה גזון דקדק לה וצ"ל, וצ"ל באחד מפסיק לשנים, משום דבדקדק לה וצ"ל לא היה יכול לסיים: ואפילו אכלו אחר-כך יחד, דזהו רק להרא"ש מה שאין כן לרבנו יונה, וכנ"ל, ולא רצה להכניס דבריו בפלגמא לכך נקט בגוף שאלה מפסיק לשנים, דזה לכלי עלמא יצא ידי חובת זמון על-ידי-נה, ולכן לא מהני אפילו אכלו אחר-כך יחד:

